Ч. 187 (10.570). Львів, неділя 23 серпня 1925 Почтова належитість оплачено гуртом. Рік XLII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Гол. Редактор приймає від 1—2 год. передпол.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл.
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 дол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 СОТ.

Перед міжнародньою реальною дискусією.

Пів-офіціяльні звістки кажуть, що берлінський уряд не тільки прийме до відома французьку ноту, але згодиться піти за її вказівками і полагодить формальности, потрібні при вступі Німеччини до Ліги Націй. Коли ці формальности, в такій чи иншій формі, будуть поладнані, нова сесія Ліги Націй відбудеться в новій атмосфері, щонайменше: дуже оригінальній.

Німеччина перестане бути, бодай формально, державою, що програла війну і здобуде право, рівнорядно з иншими, висловлювати думку, як найкраще полагодити конфлікти, вроджені війною. Вже нині французькі політики передбачують: в яку форму виллється таке співробітництво. Арена Ліги Націй стане салею судового процесу, в якій Німеччина мусить виступити як адвокат в обороні тих прав, які відобрав їй версальський договір. Це буде прикрий дисонанс, якого не можна буде згладити гарними фразами. Англія не на те побивалась за Німеччиною, щоби її присутність у Женеві була наскрізь декоративною.

У звязку з тою підготовлюваною новою атмосферою появились у французькій пресі проєкти нової міжнародньої конференції, яка мала би поширити надто доривочні дипльоматичні розмови між Парижем і Льондоном. Притаєна думка такої конференції така, що коли французький уряд у тіснім порозумінні з англійським не добються самі від Німеччини реального сформулування її домагань, тоді при повнім зборі Ліги Націй, де малі держави, зовсім байдужі до клопотів Европи, мають чималий голос — настане справжня плутанина.

Вона істнує вже нині. Кільканайцять повоєнних міжнародніх конференцій є найкращим доказом як мало посунулась вперед справа замирення Европи. По красномовних промовах на тему братерства народів і спільних інтересів европейської цивілізації не можна було здійснити ні одного рішення. Навіть самі рішення плавали в загальних формулах, які кождий народ накручував на свій лад. Яка причина такого стану? Перша, як відомо, це сама ситуація створена версальським договором, який мусів лишити поза межами свого впливу пів Европи. Друга це ілюзія, що збірне, сорокголове тіло в силі лекше розвязати труднощі, ніж ті одиниці, автори Версальського договору, що їх створили.

Характеристичною рисою збірних дискусій є те, що корінь справи, яку вони мають вирішити, лишається звичайно нетиканим. Представники держав, у такій атмосфері мягких фотелів як у Женеві, ніколи не зважуються зясувати супроти своїх „товаришів по професії" справи з такою брутальною ясністю, як вона виступає в дійсности. Коли тільки така справа виринає, голови зборів пропонують призначення окремих комісій, а ці діляться на підкомісії і питання роспадається на обривки формальних параграфіків, з яких кожний дає нагоду „фаховцям" розглянути їх з боку всіх можливих інтерпретацій.

А брутальна дійсність іде своїм шляхом. Чи треба пригадати нинішню митову та дипльоматичну боротьбу Німеччини з Польщею, супроти якої ніякий міжнародній орган і не гадає навіть зясувати свого, бодай теоретичного, становища? Чому? Бо мабуть параграфами статутів Ліги Націй можна доказати, що такі справи не входять в її компетенцію. А одночасно для кожного ясно, що саме такі реальні, хоча би найдрібнійші, конфлікти стають причиною суспільно-політичних землетрусів, які захитують підвалинами кількох могутніх держав.

Є два основні моменти, якими не сміють нехтувати провідники держав: психольогія народу і його економічна конечність. Психольогічні впливи творять ідеї та вірування, які ведуть нарід сильнійше, як усі инші сили; економічна конечність зачеркує матеріяльні умовини розвитку та приневолює до боротьби за них. У теперішній стадії міжнародніх розмов ці два моменти не дозріли ще до тої реальности форми, яка в життї стала ясною навіть для звичайних громадян. Представники ріжних держав слухають несвідомо зовсім иншої національної психольогії, а свідомо боронять инших економічних інтересів. Коли вони хотять погодити ці суперечности, мусять спершу голосно та ясно їх протиставити собі.

Така щирість не завсіди причиняється до полагодження конфліктів, але бодай прочищує атмосферу, або щонайменше заощаджує міліонам людей шкідливі ілюзії.

Гетьманці.

Рівно місяць тому вийшла в Берліні, у виді 4-ох сторінок великого книжкового формату, відозва, затитулована: „Від Центральної Управи Обєднаних Українських Хліборобських Організацій" та підписана відомим наддніпрянським правим діячем Сергієм Шеметом. Для всестороннього пізнання настроїв розбритої і посвареної нинішньої української політичної еміграції та для докладного визначення закарлючних шляхів, якими поступає взагалі розвиток української політичної думки — ця відозва є дуже цінним, ба навіть характеристичним документом, повз якого не слід пройти цілком байдуже. Наш часопис — як единий, на жаль, нині зах.-український щоденник — має тим більший обовязок відгукнутися на цю відозву, бо вона по суті є випадом проти української демократичної преси, якій закидає — буквально — національно-руїнницьку роботу, яку вона, преса, веде використовуючи „політичну темноту й неосвідомленість українського громадянства".

Руїнницький характер української демократичної преси проявляється — на думку відозви — у ворожнечі, з якою вона відноситься до б. гетьмана Скоропадського і до українських гетьманців-монархістів. І ось, полемізуючи з аргументами, якими буцім то воює проти Павла Скоропадського й його сторонників „майже вся українська преса", „частина інтелігенції, що зруйнувала Українську Державу", і всілякі „політичні шантажисти", п. Сергій Шемет подає з доручення „Центр. Управи Обєднаних українських хлібороб. організацій" „кілька основних інформацій" про гетьмансько-монархічний рух. В цих інформаціях маємо — по відділенню усього перченого полемічного сосу — стрижень ідеольогії й політичного світогляду нинішніх організованих українських монархістів.

Отже в основу діяльности гетьманців, чи пак „політичної акції"

Red. czas. „Diło" we Lwowie. Pr. 600/25. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, jako Trybunał Prasowy we Lwowie, że treść artykułu, umieszczonego w czasopiśmie „Diło" Nr. 183 (10.566) z dnia 18. sierpnia 1925. pod tytułem: „Bibowyszcze" w ustępie między słowami „nojij a czy z dejakymy" zawiera znamiona zbrodni z § 65 a) ust. karn., uznał dokonaną w dniu 17. sierpnia 1925 r. konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu, wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydał nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. Lwów dnia 18. sierpnia 1925 r.

Socha.

Red. czas. „Diło" Pr. 604/25. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny jak Trybunał prasowy we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Diło" Nr. 181 (10.564) z dnia 15. sierpnia 1925 r. w artykułach pod tytułem 1) „Polsk a hospodarska polityka i sało" w ustępach między słowami a) derżaw a ta pasywnyj, b) zachytaly a i szczo treba, c) popała w a pro konecznist, d) kosztom seła a prykład, 2) W art. pt. Papskyj nuncij Ratti i Ukraini" w ustępach międzу słowami a) widbułoś a Todi pokazałoś, b) duchowenśzwa a nastry Rattiko, c) ukraińskoi wijny a ale i prosta, d) brecьnia a mons. Ratti, e) nakłania a wiije pryjednałyś, 3) w art. pt. „Akcja dopomohy sełu i wiada" w ust. między słowami „Po swojij uprowbi" a istnuje ponad i 4) w art. pt. „Hołodiwka politycznych wiaзniw" w ustępie od początku tego artykułu aż do słów wybuch w Łuckij wiaznyci zawiera ad 1) a b c d, ad 2) a d e, ad 3) i ad 4) znamiona zbrodni z § 65 a uk. zaś ad 2) b i c znamiona występku z § 302 uk., uznał dokonaną w dniu 15. sierpnia 1925 roku konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 18. XII. 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. Lwów, dnia 19. sierpnia 1925 r.

Socha.

Red. czas. „Diło" we Lwowie. Pr. 606/25 W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy Karny, jako Trybunał prasowy we Lwowie orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Diło" Nr. 182 (10.565) z dnia 16. sierpnia 1925 pod tytułem: 1) „Doświd mynułoho" w ustępach między słowamі a) tworenie kozyriw a wze ynsz, b) zuspilstwa a wkina i d) sokalskoho kordonu a piula, 2) w art. pt. „Polska hospodarska polityka i seło" w ustępie od słow nowoji dorożneczi aż do końca, 3) w art. pt. „Brat — Bratowi" od słow dla naselenia aż do końca, 4) w art. pt. „Polsko-nimecka hospodarska wiina" w ustępach między słowami a) ba widnyly a peredrsin, b) Siczyńskym a tak ołte i c) Nimeczyny a Rolиzcza, 5) w art. pt. „Nowynky" w ustępach między słowami a) ślidczoho suddi a pered nowozo, c) Jaworska a uprawojow, c) Schlosmanu a fałszywi i e) wydałyja pi bozriłym a triumfałyj zawiera znamiona ad 1) a b c d, 2) 3) 4) a b c zbrodni z § 65 a) uk. ad 5) a b c d występku z § 300 u. k. uznał dokonaną 16. sierpnia 1925 konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenia całego nakładu i wydał w myśl § 493. p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 Zł. P. Lwów, dnia 19. sierpnia 1925.

Socha.

б. гетьмана, веденої з кінця 1919 р. і початку 1920 р. на еміграції по шляху внутрішньої організації однодумців.

„покладені принціпи: монархічний і класократичний. Ці українські громадяне, що хочуть суверенної гетьманської монархічної Української Держави, бачуть її символ, її персоніфікацію і її верховну владу в Гетьмані Павлові Скоропадськім. Для них він есть теперішнім Головою Роду, що востановив д. 29 квітня 1918 р. свою гетьманську родову традицію і таким чином став єдино тепер законним українським родом гетьманським".

Все инше, про що трактує відозва, включно з признанням про можливість „навязання контакту" з московськими монархістами під певними (врештою дуже строгими) умовами, є дрібницею в порівнанні з фактом, що **символом і персоніфікацією певної державницької ідеольогії** стає людина **історично скомпромітована**, напятнована тавром **державницького зрадництва**.

В широких рямцях чистого націоналізму можуть однаково добре поміститись республиканці що й монархісти, ліберали чи консервативісти. Цілком погоджуємося з поглядом, що в політично скристалізованій і диференційованій нації, якою хочемо бачити українську націю, є поруч зі соціял-революціонерами місце й на монархістів (жаль хіба лише, що поза тими двома таборами п. Сергій Шемет не визнає ніяких инших). Можна би згодитись теж на аргумент, що український монархізм мігби ще колись пригодитись на Україні як противага московському монархізмові, а повну слушність признати пересторозі, що соціяльно-консервативні елементи, під національним оглядом мало свідомі, можуть найтись у ворожому національному протиукраїнському таборі, як що не матимуть під боком підходящої для себе української організації. Але всі ті й багато-багато инших доказів на доцільність ідеї українського монархізму, яка найшла собі такого чудового теоретика, речника й звеличника, в особі Вячеслава Ліпинського, не має нічого спільного з вибором якраз особи Павла Скоропадського на ролю її „символу і персоніфікації", того самого Скоропадського, що саме й скомпромітував її, ідею українського монархізму, тоді, коли доля зробила його не фіктивним а справжнім носителем — реалізатором цієї ідеї.

Мабуть ще не досить появилось документів з гетьманської доби 1918 р., не досить споминів та характеристик того часу, коли все ще питання про причини й доцільність протигетьманського повстання викликують пристрасні суперечки. Приймім, що неправдою є, наче би величезна більшість української інтелігенції ішла щиро на співпрацю з гетьманом в 1918 р., але не була допущена до неї саме завдяки хиткости гетьмана, що йшов вічно на шнурку німецької військової кватири й російського „Протофіса". Приймім, що неправдою є, що колиб не повстання Січових Стрільців осінню 1918 р., яке йшло під гаслом **ратування чистоти ідеї української державности**, то на протязі найближчих тижнів-місяців послідував би на Україні російський державний переворот під гаслом єдиної неділимої. Приймім, що, навпаки, протигетьманське повстання було непотрібне, було трагічною помилкою, що гетьман упав жертвою політичного невироблення та партійного сектанства тогочасного українського громадянства, та що загирення Української Держави є єдиною і виключною виною „соціял-революційної інтелігенції", яка найшла послух і підтримку у ще більших політичних новиків — Січових Стрільців. Словом: хай відома теорія про „руїнників" буде правдива. Але ще більш правдивим є факт підписання гетьманом Павлом Скоропадським федераційного акту з 15. XI. 1918 р., яким він відмовився від суверенности української держави і з яким Павло Скоропадський перейшов до історії. Підписання акту абдикації з дня 13. XII. 1918, у якому в обличчю розшалілої повстанчої стихії безрадний, розтерялий і безсилий гетьман признавався, що йому „Бог не дав сил" упоратись зі вложеною на нього місією, був лише жалібним особистим признанням остаточного банкроцтва з перед місяця. І коли український монархізм дійсно є ідеєю, — ідеєю, що по свойому змагає до створення суверенної української державности, — то цього одного маніфесту з 15. XI. 1918 р. цілком їй досить, щоби раз назавжди відцуратись особи, яка поклала під ним своє імя, і щоб не заплямлювати себе дальше його фірмою.

Але українські гетьманці роблять инакше. Вони звязались „по єдиню" з Павлом Скоропадським і не тільки вибілюють його, але ставлять на недосяжні котурни й поклоняються йому, а всіх, хто цього не хоче, звуть у чамбул „руїнниками".

(Докінчення буде.) **І. К-и.**

По широкому світі.

Засідання Ліґи Націй, шесте з черги, загальне, яке пічнеться 7-го вересня матиме таку програму: 1) Вибір перевірної комісії; 2) вибір президента; 3) усталення денного порядку; 4) призначення комісій і вибір голов у них; 5) вибір семи заст. голов; 6) справоздання з праць, зроблених від останнього засідання. Крім цього розглядати муть такі справи: зміна 16 ст. пакту; пропаґанда між молодю всього світа ідеї миру; розділ витрат Ліґи Націй між її нових членів; справа забезпеки та зменшення збросць; реферати про економічну та фінансову організацію; фінансова відбудова Австро-Угорщини; охорона дітей та жіноцтва, то-що.

У Мароко французькі війська мали в останній мент здобути нові великі успіхи.

У Китаю повстали нові великі заворушення, звернені проти Англії та Японії. Прихильник совітської влади ґен. Фенґ орґанізує військову акцію проти чужинців у Китаю. Англія реаґуватиме на це щойно по тверезій надумі.

Господарський конґрес Середньої Европи відбудеться у Відні 8. і 9. вересня ц. р. На ньому будуть обмірковувати шляхи й засоби задля влекшення і оживлення господарських взаємин поміж поодинокими краями Середньої Европи, при чому відповідні реферати виголосять визначні закордонні авторитети в господ. ділянці.

У Штокгольмі почалася міжнародна конференція ріжних християнських церков т. зв. „практичних". У святі відчинення конференції взяло участь приблизно 1200 осіб, королівська родина, 600 делегатів і 60 журналістів. Офіціяльні промови виголосили шведський король, архиєп. Седерблєм, олександрійський патріярх від православної церкви, д-р Браун від американської, епископ з Уінчестер від англіканської церкви і д-р Капплер від німецької протестантської. Ця конференція має на меті надуматись над способами впливу християнства на міжнародні питання.

Розвід Кемаля-Паші.

Характеристичний причинок модернізації Туреччини.

Вийшов офіціяльний комунікат, що президент турецької республики Мустафа Кемаль-Паша рішив розвестися зі своєю жінкою Лятіф-Ганум і видати відповідний декрет з оголошенням розводу. Як причину цього рішення Кемаля-паші подають жадобу влади в його жінки та її постійне вмішування в справи державного характеру.

Очевидно, що чисто особисті справи монархів чи тим паче республиканських президентів не є темою для ширшого газетного обговорювання, як що не брати на увагу спеціяльний рід часописей, які женуться за „сензаціями".

А проте розвід Кемаля-паші є подвійною сензацією: адже це діється у Туреччині, у цій романтичній країні, з якою наша уява вязала ще так недавно фантазійні оповідання про султана і його гарема. Факт розводу диктатора новітньої Туреччини, який заповідається в офіціяльному комунікаті свідчить найкраще про те, що нинішня турецька република не має дійсно нічого спільного з колишнім отоманським цісарством. З другого боку зрозуміле загальне счудування викликала висше наведена причина, яка спонукала Кемаля-пашу розійтись зі своєю дружиною: видно, що еманципація жінок у Туреччині дійшла вже до того, що вони посягають на кермування державою, у якій ще в нинішньому таки XX. століттю були позбавленими всяких прав невільницями.

О. Саліковський. 4)

Посольство української держави до Галичини.

(З недавного минулого).

(Продовження.)

Заява п. Скоропадського, яку він висловив з великою експресією і, як мені здавалося, цілком щиро, була настільки важлива і так мене вразила, що я захитався в свойому рішенні.

— Пане гетьмане, мені незвичайно приємно чути від вас вислів таких думок, але дозволю собі запитати, чи мушу я в даному разі приймати нашу розмову як приватний обмін думками, чи може я міг би вважати її за офіціяльну. Скажу яснійше. Я мушу знати, чи мав би я право, як представник українського уряду в Галичині, твердо і без застережень заявити, хочаб і в прилюдній промові, що український гетьман непохитно стоїть на позиції ні від кого незалежної української держави і не припускає навіть думки про можливість федерації з Московщиною.

— Ну, розуміється. Я в своїми мками та переконаннями не крию́ся, і ви маєте цілковите право вважати мої слова за офіціяльні.

Мені соромно тепер признатися, але я після цеї заяви гетьмана просто таки зрадів. Noblesse oblige! Слова особи, що стоїть на чолі держави, не можуть розминатися з чинами. Та ще такі слова і так сказані!

— Це незвичайно полегшує для мене розвязання справи, заявив я. Тепер я вважав би можливим приняти вашу пропозицію, пане гетьмане, і поїхати до Галичини, але я звязаний з Київом поважною журнальною працею, яку розпочав. Я міг би виїхати хіба на яких двa-три тижні. Потім може хтось инший мене заступив би.

Скоропадський і в цьому не заперечував.

Далі я торкнувся ще одного питання. Я повідав гетьманові, що моє політичне сумління не дозволилоб мені зараз, при сучасному стані України та її непевному міжнародньому становищу кликати Галичину до державного сполучення з нами. Безпечнійше, на мій погляд, булоб, заявив я, колиб Галичина поки-що утримaлася від остаточного вирішення цього питання, — в своїх таки інтересах.

Гетьман і з цим цілком погодився, додавши, що від яких-будь директив він утримується і дає мені повну carte blanche, бо на місці я сам побачу, якими шляхами краще йти. „Ваше, мовляв, українське сумління дасть вам найліпші директиви". Разом з тим він прохав мене сердечно вітати в його імени Галицьку Національну Раду і передати їй від українського уряду пять міліонів карбованців (10 міліонів корон).

— Треба виїздити як можна швидше, — хоч і завтра. Для охорони грошей і місії в дорозі я дам вам військову варту. Гроші ви одержите від міністра торгу й промисловости Меринга. Гадаю, що через два-три тижні ви встигнете оскільки треба, поінформуватися та порозумітися, завязати звязки, і коли не зможете надовше залишитися у Львові, — повернетесь до Київа.

На цім моя розмова з гетьманом скінчилася, і я, принявши після побачення з В. Винниченком та доповіді головному комітетові партії с.-ф. пропозицію уряду, став готуватися до виїзду в Галичину.

У вечері тогож дня я ще раз був у палаці і повідомив Палтова, що остаточно здецидував справу свого виїзду до Львова на чолі місії. Палтов зараз-же доповів про це гетьманові і той вийшов у залю, де я балакав з кимсь із міністрів, підійшов до мене, стиснув мені руку, дякував та висловлював своє задоволення, що справа так розвязалася. Зараз же він чи Палтов — цього вже не памятаю — познайомив мене з міністром Мерингом, який мав видати мені на другий день 10 міл. австр. корон*).

III.

Склад моєї місії. — Д-р Дмитро Левицький. — Грошей для Галичини не дають. — Зустріч з полковником Коновальцем та його дивне оповідання. — Проголошення федерації з Московщиною. — Кінець.

За два дні мені пощастило сконструувати склад місії. Головне завдання полягало в тому, щоб знайти відповідну особу на посаду старшого радника місії, який являвся заступником посла підчас його відсутности і разом з тим мав керувати торгово-промисловими справами місії. Цим справам у відносинах з Галичиною, Рада міністрів надавала особливу вагу, як вже видно було з того факту, що 5 міл. карб. передавались до розпорядимости Галицького уряду (властиво Націон. Ради) через міністерство торгу і промисловости. Як посли зясувалося, цій сумі Рада міністрів надала титул авансу за майбутнє постачання Галичиною ріжних, переважно нафтових продуктів.

Я не міг і мріяти про ліпше розвязання питання що до персонального складу моєї місії, ніж це сталося. Обовязки старшого радника погодився взяти на себе мій товариш з головного комітету партії бувший міністр торгу і промисловости в уряді Центральної Ради І. А. Фещенко - Чопівський (доцент київської політехніки). Спинятися на характеристиці цього видатного українського діяча я не стану, бо кожний інтелігентний Українець його добре знає — особливо з тої пори, як представники ріжних угрупувань української еміграції з великою однодушністю поставили його на чолі свого вищого парляментського органу — Ради Республики.

На молодшого радника я запросив свого бувш. помічника по керуванню Київщиною присяжного адвоката Зиновія Марґуліса — палкого українського патріота, людину великої працездатности і разом з тим хрустальної чесности.

(Докінчення буде.)

*) Засідання Ради міністрів відбувалися у палаці гетьмана і ввечері там звичайно бува весь склад правительства. *О. С.*

З усіх них причин особа жінки Мустафи Кемаля притягає до себе загальну увагу. Про неї та її знайомство читаємо у „Кельніше Цайтунг“ ось які подробиці:

У Смирні жив багатий турецький купець Ушакізаде Муаммер-бей. Він був найбагатшою людиною у місті а то й у цілій Анатолії. Його прегарна донечка Лятіф отримала дбайливе виховання; вона перебувала довший час на студіях в Европі, де вивчила плавко німецьку, французьку й англійську мову. Коли підчас великої війни Греки здобули Смирну, Муаммер-бей утік, але його донька залишилась; вона зорганізувала у своїому домі підприбіжища для своїх земляків і брала живу діяльну участь у підпольній турецькій роботі. Швидко потім Мустафа Кемаль підняв в Анатолії повстання проти Греків і зумів розпалити таке могутнє полумя, що в ньому згоріли наїзники. Туреччина отримала свою свободу, а Мустафа-Кемаль став першим її героєм. І ось трапилось таке, що Кемаль-паша, приїхавши як тріюмфатор до зруйнованої Смирни, отримав картку з осторогою, що його життя в небезпеці. Авторкою цієї картки була Лятіф. Того-ж дня Мустафа-Кемаль-паша пізнав патріотку особисто; в її домі, як найкращому й найбезпечнійшому в місті, визначили йому коротку кватиру. Розмовляючи з молодою господинею про актуальні справи, Кемаль-паша з подивом побачив, що вона володіє надзвичайним знанням політичних відносин та організаційним хистом. Дивним збігом обставин вкоротці потім найшла в гостинному домі Лятіф прибіжище старенька мати Мустафи Кемаля-паші, яка в дорозі тяжко захворіла. Лятіф піклувалась нею, як рідною, але врятувати хворої не було змоги: вона померла на руках Лятіф, переказуючи перед смертю своїому синові, що бажала би собі, щоби він одружився з цією дівчиною. Приїхавши на похорони своєї матері, турецький диктатор знав вже про останню волю своєї матері, яку надзвичайно любив і шанував і якої всі бажання були йому святим заповітом. І ось вже кілька днів пізнійше відбулося вінчання Мустафи Кемаля; його жінка мала в день вінчання ледве 19 літ.

Сталося це з весною 1923 р. Лятіф товаришила своїому чоловікові в його подорожах і при кожній нагоді ломила старі турецькі звичаї, виступаючи всюди як наскрізь модерна жінка. Така поведінка жінки президента викликувала в його оточенні, а ще більше в широких колах населення, помітне невдоволення; вірні магометане, які не могли на протязі кількох літ вирвати з душі старі закорінені переконання й переробити до грунту вроджену психіку — не тямилися з обурення, бачучи жінку найвищого державного достойника, наслідника султана, в білий день на улицях міста без заслони на обличчі в мужеському одягу на коні. До того — молода Лятіф щораз більше набірала звичок пануючої княжни. Недавно просто як скандал уважали її розпорядження, щоб чужинні дипльомати, які хотілиб бути прийняті нею на послуханні, являлись у парадних уніформах. Одночасно вона почала впливати на актуальні справи політики. Наслідком поведінки Лятіф терпіла щораз більше популярність Кемаля-паші. В останніх часах він почав відчувати, що його престіж не на жарти захитаний. І ось, як видно, він рішився дати сатисфакцію публичній опінії — однак робить це знову таки у наскрізь модерний спосіб: по взаємній згоді обох сторін подружжя бере законний розвід.

Маючи на увазі, що жінка турецького президента Кемаля-Паші, яка викликала стільки шуму в Туреччині, має ледве 21 літ, признаємо, що належить вона до небуденних індивідуальностей, яких було вже чимало та яких щораз більше у жіночому світі.

Бережім народні надбання!

Частинна лікваідація шкіл У. П. Т. — Марево ліквідації української прив. учительської семінарії у Львові. — Припинення будови школи Кружка УПТ. ім. Шевченка. — Байдужність учительського стану.

Час до часу появляються в пресі покликки за піддержанням „Рідної Школи“, в яких остерігається громадянство, що невиконання обовязку супроти такої важної установи може присилувати її упозву числитися з обставинами й зменшити свій обсяг діяльности. В таких випадках українська громада привикла думати, що чейже „так зле не є“, що хоча якийсь-там громадянин не виконав свойого вправді найпершого обовязку, то всетаки у Львові найдуться люде, які справу так наладнають, що й обійдеться без прикрих наслідків. І справді: тільки завдяки особливим зусиллям деяких людей, завдяки нераз навіть особистим звязкам, удається часом „полатати“ одну то другу діру. Але дориворчне ведення такої важної справи, як справа виховання, не дасться подумати на довший час; воно **мусить** скінчитися, ба й треба з ним зірвати.

Остороги УПТ-ва — на жаль — не мали реального успіху, а наслідки вже й появляються. З причини байдужности великої частини української громади треба було з кінцем шкільного року звинути мужеську вчительську семінарію УПТ. в Станиславові, ліквідується гімназійні курси в Долині, Снятині, Ходорові (про редукцію вчительських осіб вже й не говоримо), а плянуються ще більш діймаючі обмеження. На місце тих шкіл треба буде створити **бурси**, в яких молодь, скерована до середніх шкіл, могла би найти приміщення. Щоби поширити свідомість та освіту між реміснчою молоддю, основується з рамени УПТ. доповнюючі промислові курси — кромі вже істнуючих у Львові й Станиславові — в Тернополі, Перемишлі й Коломиї. Для виконання цього діла треба піддержки з боку громадянства, а воно дає місячно пересічно лише 1|3 потрібної суми. Деякі Кружки, що завзято й витревало боролися з лихом, знеможені байдужністю загалу можуть заломитися, а з їх істнуванням звязане вдержання української кріпости, якою є рідна українська школа. Одначе жертвенність не зростає. Деякі стани держаться просто зразкової солідарности й не дають у місяць ані гроша. (Покищо не означуємо блище ані повіту ані стану). Українська невитревалість у всякому ділі не може мати місця тут, під загрозою затрати молоді.

Та не тільки на саме піддержання шкіл потрібно фондів. Декуди істнування школи залежне від приміщення. У Львові якраз велика потреба українських шкіл, а нема для них приміщення. Мужеська учительська семінарія УПТ. у Львові, яка сьогодня являється одинокою українською семінарією в Польщі, загрожена, бо не має льокалю. Одинока можливість примістити її, це будинок хлопячої школи УПТ. ім. Шевченка (при вулиці Супінського), який будує кружок УПТ. ім. Шевченка від двох літ при значній допомозі головної управи УПТ. Ця будова станула в такій стадії, що ні Кружок УПТ. ні Головна Управа УПТ. не має потрібних на це щонайменше 15.000 зол. на докінчення. А не докінчиться її негайно, не буде одинокої української семінарії. Одначе український стан посідання у Львові, а вокрема мужеська вчительська семінарія, це справа не самого Львова, але цілого українського загалу.

Фільософ-політик, Масарик, каже: „пізнай дійсність і ставай до творчої праці“. Нашу дійсність бачимо: вона втискається нам кожної хвилі в уха й очі. Візьмімся щиро до будови власного життя своїми засобами на здорових основах, себто на здоровій, постійній жертвенности на найважнійші народні потреби. Всякі занедбання в цьому напрямі супроти „Рідної Школи“ з приводу ферій, чи тяжкого року, направмо чимскорше, а то жертвами поодинокими й збірними.

На справу приміщення вчительської семинарії УПТ. у Львові слід зокрема звернути увагу українського **вчительства**. Вправді у великій части повітів воно спішить кожного разу з правильною допомогою „Рідній Школі“, особливо на потреби місцевих Кружків, але в цьому випадку, де річ іде про вдержання одинокої української вчительської семинарії, вже сама станова самозахованість наказує членам того стану дбати про його продовження. Очевидно, що якраз задля важности порушених справ мусить у не меншій мірі кожна українська одиниця всякого иншого стану не тільки піддержати в останнього своє рідне шкільництво, але й дати йому змогу розвинутися. Для цієї мети мусить з початком шкільного року закипіти в усіх Кружках і в усіх громадах праця, і то праця справдішна, та, яка освідомлює людину, піддержує духа, сталить волю й характер та втягає найбайдужнійшу одиницю в круг активних робітників. УПТ. мусить знати, на чому стоїть.

Памятаймо, що освітний шлях, це шлях визволення.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Ворог галицької солідности.

До мене в редакцію часто заходить один поважний Наддніпрянець побалакати. Людина він незвичайно симпатична тільки має одну велику хибу: приходить до мене все тоді, коли я маю роботу. Я мушу зараз же переривати писання та відповідати на запити.

— Як же вам спалося Галактіоне?..
— Чого це ви так помарніли?
— Щож там новенького коло вас?..
— Знаєте щонебудь цікавенького?..

Кожний бачить, що питання які ставить Лука Стратонович, неможливо відкладати на пізнійше, бо сталиб неактуальними.

Лука Стратонович має ще одну рису, не знаю тільки — прикмету чи хибу: любить Галичан і любить їх деколи насварити.

Спеціяльно не зносить т. зв. галицької солідности.

— Ех, ненавиджу я тієї вашої солідности! говорить мені нераз. — Вона від чого-го. В вас усе позапутуване, неясне і якесь дуже вже штудерне. Хочеш довідатись, де мешкає хтонебудь, питаєш Галичанина так він зараз і почне: „Прошу ласкаво, прошу дуже п. ...(тут запнеться, бо не знає який мені титул дати). — Нехай пан добродій удасться улицею Супінського, а потім, зі згляду на болото, перейдуть на вулицю Зиблікевича. Оскілько пан добродій хотілиб одначе їхати там трамваєм то прошу сідати на „КД“ та вул. Баторія, Панською і Зиблікевича дістатися на місце“. Бачите кілько він мені наговорив а з цього пожитку мало. В нас люде, хоч і не такі „солідні“ та швидше і простійше розкажуть, що, де і коли.

Я звичайно мовчки притакую усім закидам Луки Стратоновича, бо хочу ще свої пів годинки захопити на писання. Не стрічаючи з моєї сторони опозиції мій старший приятель швидко заспокоюється, починає нудитись і вкінці прощається.

Я беруся тоді знову за роботу.

— — — — — — — — — — —

Вже пару днів не було Луки Стратоновича в редакції. Я думав, що йому може що сталося і почав був направду неспокоїтись.

Але мої побоювання не мали найменшої підстави. Вчора ввійшов у редакцію оригінальний Лука Стратонович, тільки що обпалений сонцем і підправлений селом.

— Доброго здоровлячка! привитав нас усіх спільно, а потім звернувся як звичайно до мене.

Я відложив перо і ждав на знані питання.

— Маю до вас діло — зачав Лука Стратонович без ніяких питань про новости і здоровля. — Але тут незручно нам його оббалакать. Можеб ви потрудились до мене, до мешкання.

— Колиж я не знаю, де ви живете пане професоре!

— Нічого, я вам зараз пояснию. Знаєть де вул. Чацького?

— Знаю.

— Оттам ви ввійдете в каменицю...

— Чекайте, перебиваю, але котре число?

— Ех ви метеролічка! Нащо вам числа, Я вам і без числа докладно розкажу. Отже друга камениця від Курковой. Зайдете в браму і тоді побачите двері ліворуч. Ви в них не йдіть. Після цього будуть другі двері ліворуч — ви в них теж не йдіть. Аж будуть треті двері...

— І там ви мешкаєте!?

— Ні, зовсім ні. Отже будуть треті двері і ви в них також не йдіть. А станьте до них задом і тоді задріть голову до гори. Просто вас будуть високо в горі мої вікна.

— На котрім поверсі!?

— На що вам поверху! Яж вам докладно розказую. Отже будуть вікна, а ви від них спустіть зір на долину і побачите двері. Ось у ці двері ви й заходьте і рахуйте 83 ступні.

— Чи напевно 83?!

Д-р Музика каже що 87, але я вас впевняю що 83.

— А там на горі йти на ліво чи на право?

— Ні на ліво, ні на право, а просто в мою кімнату.

— Ну оставайте здоровенькі, Закінчив Лука Стратонович, я мушу йти.

Вийшов швидко, так що я не мав часу навіть і запротестувати.

В означеній годині я зайшов ув означену каменицю, станув на означених дверах і підніс очі в означену гору. Але означених вікон ніяк не міг пізнати. Так само і входу на долині не бачив.

На щастя надійшов сторож і пояснив мені штудерно закрученим галицьким способом:

— Идіть, прошу, на другий поверх, вийдіть на ґанок і останні двері на ліво.

Я пішов і трафив легко як по нитці „Мун“.

— Бачите! — кликнув до мене на вступі Лука Стратонович. — потрапили швидко і без галицьких пояснень.

Галактіон Чіпка.

Оснування Товариства емеритів „Поміч“.

Повстання т. зв. сукцесійних держав на території бувшої австро-угорської монархії а зокрема поширення польської держави на східно-галицьку землю причинилось до надмірного побільшення у наверстви тих людей, яких звичайно називаємо емеритами чи там пенсіоністами.

Всім відомо, яка доля стрінула тих людей, які будь-що-будь ціле своє життя віддали на службу громадянству. Тисячі емеритів, емериток та вдів і сиріт по державних та автономних службовиках пропадають з голоду і холоду — сущі бездомні жебраки! А вже зовсім безпомічними лишились емерити Українці! Емерити Поляки згуртувались в декількох Товариствах, а емерити Українці остали досіль незорганізовані, — отже не могли упімнутись за виконання прав, які прислугують їм на підставі міжнародніх трактатів і державних законів. Цим зашкодили вони собі подвійно, бо уряд у відповіді на предкладані йому представлення і меморіяли в справі поліпшення емеритської долі міг мати оправдання, що не всі емерити невдоволені, бо є і такі, яким так добре живеться, що зовсім нічого не домагаються. Щоби заповнити цю прірву і згуртувати емеритів і емериток Українців та вдів по службовиках Українцях заснувалось у Львові Товариство „Союз емеритів Поміч“.

Затверджений рішенням львівського воєвідства з 22. мая 1925 ч. 10271 статут ставить в § 2-ім як ціль Товариства оборону станових інтересів і допомогову акцію в напрямку заспокоєння матеріяльних і культурних потреб членів. — Товариство може закладати філії.

Конституюючі Збори Товариства відбулись 1-го серпня 1925. Предсідником головної Ради Товариства вибрано Альойзого Добрянського, емер. радника вищого суду краєвого й адвоката у Львові, а членами головної Ради Миколу Мороза, Івана Герасимовича, Петра Давидовського, Михайла Яворського, Клима Топольницького і Олександра Горуцького.

Вписове виносить 1 зол., місячна вкладка 50 грошів.

Всі емерити і емеритки Українці повинні бути членами свого Товариства.

Гроші і письма слати на адресу Альойзій Добрянський, адвокат у Львові, вул. Вапова ч. 14, з дописокою для Товариства емеритів „Поміч“.

Виконавчий Комітет Головної Ради:

Герасимович, вр. Топольницький, вр.

НОВИНКИ.

— Секретаріят Господарського конґресу у Відні, про який пишемо на другому місці (гл. „По широкому світі") просить нас зазначити, що всі зацікавлені цією справою можуть звертатись за інформаціями на адресу: Mitteleuropäische Wirtschaftstagung, Wien I. Stefansplatz 4.

— Спрута золотого й відпустки достойників. Варшавські ґазети подають як сензацію, що директор президіяльного департаменту в польськім міністерстві фінансів п. Станіслав Кавзік екстренно відкликаний з літньої відпустки, яку розпочав ледве кілька днів тому, і повернув назад до урядування. Цей факт, на думку преси, свідчить теж про те, що господарські відносини в Польщі такі погані, що необхідною є присутність усіх міністеріяльних достойників.

— Резиґнація посла Райха. Жидівський „Нає Гайнт" повідомляє, що голова соймового Жидівського Кола посол д-р Леон Райх іде після закінчення сіоністичного конґресу у Відні на довгий час до Америки і тому резиґнує зі свого становища голови клюбу. В цій резиґнації добачують перше признання завзятих прихильників жидівсько-польської угоди в банкроцтві їх надій на користи з угоди.

— Д-р Северин Данилович, кол. передовик „Рідного Краю", розпочав на старість літ гостинні виступи в станиславівськім „Селянськім прапорі", якого навіть ільків назвав „органом дефензиви". Можна лише погратулювати журналістичної карієри, що довела нового хліборобського ідеольоґа до співробітництва з Кравчуком і Стовпюком!

— Знову три розстріли у Варшаві. Доразовий суд над трьома комуністами: Ґібнером, Рутковским і Кнеским у Варшаві закінчивсь присудом смерти на всіх трьох обвинувачених. Оборонці разом з прокуратором особисто поїхали до резиденції президента Войцеховского в Спалі з просьбою уласкавлення засуджених. Pan Prezydent nie skorzystał z prawa łaski і тому знову розстріляно трьох людей. Натовп між судом і цитаделею був такий величезний а настрій такий непевний, що поліція вживала „тріків" для змилення товпи: висилала під сильною ескортою порожню вязничну каретку, а вязнів переводила потім иншою дорогою. В час розстрілу на ріжних місцях Варшави появились червоні прапори: комуністи дістали нову нагоду для агітації.

— Ucrainica. В ч. 225 „Праґер Прессе" з 18. п. м. під наг. Aus den Revuen „Ukraine" находимо коротке переповідження статті п. Яворівського „Книжка й ми" з „Діла" поглядів на цю справу „Діла" (передова стаття: Пролетаризація інтеліґенції) та відповідного голосу п. І. Бочковського на сторінках „Студентського Вістника". Зреферував п. М (аксим) Г (ехтер).

— Пожежа в Луцьку. Дня 19. п. м. о 11-ій год. вибухла сильна пожежа на передмістю Луцька, Красній. Сильний вітер розніс вогонь довкруги, тимбільше, що забудування були густо накопичені біля себе. Згоріло 8 господарств в цілости, весь збір цьогорічних жнив. Деякі родини вспіли ледве самі врятувати своє життя. Підчас пожежі був присутний посол Пащук, який зорганізував ратунковий комітет для погорільців. В часі пожежі зібрано в Луцьку сто кільканацять золотих і роздано погорільцям, як доразову допомогу. Ратунковий комітет робить всі можливі зусилля, щоби не дати загинути погорілим родинам, дати їм змогу обсілитись і поставити дах над головою і жде в цій акції підтримки й допомоги від громадян.

— Хто такий Збишко Циґаневіч? Для численних аматорів спорту й важкої атлетики зокрема, певне цікаво буде довідатися, що славлений Поляками „родак" Збишко Циганевіч є таким самим „родаком", як Макаревіч або Брайтбарт, як Дідур у співі, Шопен у музиці та Копернік в астрономії. Циганевіч є родом з Калуша, а його батько був г р е к о - к а т о л и к о м, звався Ц и г а н і жив бідно як екзекутор при Писарській вулиці. Молодий Циган прозвав себе Циґаневічем в гімназії коли побачив успіх на своїх перших пописах.

— Пілсудскі образився. Багато людей, слідкуючих за забавою у війну, яку цього року заранжували польські ґенерали коло Бродів і Торуня, здивовано стверджували відсутність у всіх цих парадах першого маршалка Польщі Юзефа Пілсудского. В цій справі забрав голос на сторінках „Куреєра Порaнного" сам Пілсудскі, заявляючи, що „маневри відбуто злобно без його участи" та поширено фальшиву вістку про його участь. В звязку з тою заявою польське військове міністерство офіціяльно оголосило, що міністр ґен. Сікорскі повідомив у свій час марш. Пілсудского про маневри й запрохав його взяти у них участь — але Пілсудскі навіть не відповів на запрошення. Як відомо, Пілсудскі й Сікорскі — два великі вороги, й саме на адресу Сікорского Пілсудскі звернув відомі драстичні фрази про автореклямy.

— Червоний ґенерал. В доповнення нашої статейки заперед трьох днів про вбивство большевицького ґенерала Котовского слід зазначити, що офіціяльні чинники УССР. вважають Румунію винною вбивства. Котовский був одним з найзавзятіших речників одірвання Бесарабії від Румунії й приєднання її до Молдаванської республіки і Котовского підозрівали Румуни в усіх пограничних нападах. Убивцем Котовского був його адютант Майоров-Зайцев: арештовано багато Молдаван, запідозрілих у зносинах з Румунією. Похорон Котовского перетворено в Одесі у велику воєнну манїфестацію.

ОСТАННІ ВІСТИ.

Наради в справі знижки золотого.

21. 8. в польськім мін. скарбу почалися наради над фінансовим положенням Польщі, під проводом прем. Грабского. Радять, як би то перешкодити дальшій знижці золотого.

Вбивство китайського мін.

20. 8. в Кантоні вбив незнаний чоловік мін. скарбу тамошнього уряду Мін-Чан-Ґо.

Мін. Кайо іде до Америки.

23. 8. їде до Ню-Йорку франц. делеґація з мін. Кайо на чолі для управильнення франц. довгу.

Грізне положення в Китаї.

Положення в Китаї загострилося. Можлива негайна інтервенція Анґлії. Анґл. купецтло поносить щодня міліонові втрати, тому домагається збройної інтервенції.

Німеччина переговорюватиме в справі пакту.

„Дейлі Тел." повідомляє, що Німеччина згідно з франц. нотою зачне переговори. Тоді знавці зачали би опрацювання пакту. Вріян, Чемберлен і Вандервельд зїхалися би в Брюкселі. Покищо розглядали би справу зах. границь.

Біржа.

Львів, 22. серпня 1925.

Гроші.

Амер. дол. 6·20 — 6·25, канад. дол. 5·90 — 6·00, чеські кор. 0·17·75 — 0·18·00, леї 0·02·75 — 0·03·12, франц. франк 0·25·25 — 0·25·56, швайц. фр. 1·05—1·06, анг. фунт 26·00—26·30.

Золото. 20 кор. 22·00—22·20, 20 франк. 20·00—20·20; 20 марк. 25·00—25·20; 10 руб. 27·50—27·70.

Срібло. Австр. кор. 0·45·25—0·45·75, 5 зл. кор. 2·36—2·38, фльорени 1·21—1·23, рубл. 1·92—1·93, рубель дрібним сріблом 0·88—0·90.

Пшениця краєва ех 1925 23·50 до 24·00, жито галицьке ех 1925 16·50 до 17·00.

Зі спорту.

Вісти з „Українського Спортового Союза".

VI. Запорізькі ігрища, які не відбулися в червні ц. р. з причини непогоди, відбудуться дня 11., 12. і 13. вересня ц. р. у Львові з тою самою програмою. Зголошення змагунів приймається до дня 5. вересня ц. р.

„Спорт". Чергове число спорт. часопису „Спорт" появиться в часі Зап. Ігрищ. Спортові товариства, яким вислано часопис до розпродажі, надішлють негайно готівку за розпродані примірники 1. і 2. числа.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Українського Наддніпрянського Театру О. Міткевич.

Бучач:
23. VIII. „Запорожський клад".
Чортків, Саля „Сокола":
25. VIII. „Вій"
26. VIII. „Циганка Аза"
29. VIII. „Сатана"
30. VIII. „Маруся Богуславка"
Копичинці: „Наротн. Дім".
27. VIII. „Вій"
28. VIII. „Маруся Богуславка" 131 16-?
До Театру потрібні тенори і сопрани.

Український Хор Котка.

Неділя 23. VIII. Яремче.
Понеділок 24. VIII. Яремче.
Второк 25. VIII. Надвірна.
Пятниця 28. VIII. Надвірна.
Середа 26. VIII. Битків.
Четвер 27. VIII. Битків. 115 16—?

Устав Богослужень о. Горчинського на 1926 рік вже вийшов з друку. Ціна 3 зл. з порученою почт. пересилкою 3 зл. 45 сот., за післяплатою 3 зл. 80 сот. Ціна для передплати (2 зл.) важна лише до 25. серпня ц. р. При кінци. Устава є: План навчання науки релігії для оо. катихитів, розпорядки Церк. Властей в справі урядової мови, в справі передслюбних протоколів, вінчань і т. и. При Уставі є повне календаріюм на 1926 р. (свята: гр.-кат. і рим.-кат.). Наклад Устава обмежений, а з огляду на те, що Устав церковний видання „Русалки", це одинокий Устав, який буде сього року, то Впр. оо. зволять заздалегідь запевнити собі хоч 1 прим., бо при кінци року буде запізно. На знані адреси — Устав буде розсилатися, а хто з Впр. ОО. не дістане до 1. X. — зволить зголоситись у В-ві „Русалка", — Львів, Куркова 10. 265 1—1

В дівочих школах УПТ. ім. Шевченка у Львові при вул. Мохнацького 12. (7-клясовій всенародній школі, учительській семінарії і реальній гімназії) відбуватимуться доповняючі вписи, вступні і поправчі іспити у днях від 29.—31. серпня від год. 9—12 і від 3—6. Початок шкільного року 1. вересня в год. 8. рано, — *Управа шкіл.* 263 1—3

Вписи на доповняючі ремісничо-промислові курси Кружка УПТ. в Станиславові, відбудуться в днях 27. і 29. серпня ц. р. від год. 6—8 вечір в будинку „Рідної Школи". Станиславів, вул. 3. Мая ч. 18. 1—1

Вписи 1) до дволітної і трилітної Школи торговельної для тих, що покінчили 7 кляс всенародної або 3 кляси середної школи: 2) до дволітного лиця торговельного, з 6. кл. середної школи: 3) на однорічний курс торговельний для абітурієнтів приймає Торговельна школа Тов. „Просвіта" у Львові вул. Коряктів ч. 1. III. від 10—12 рано в днях 29. серпня до 1. вересня. Наука в школі 2. вересня 1925. 2—3

Управа дівочої гімназії УПТ. в Тернополі повідомляє сим всіх інтересованих, що вступні іспити до I. кляси відбудуться в дні 29. серпня в год. 10. рано; поправки, доповняючі і вступні іспити до кляс II.—VI. в днях 31. серпня і 1. вересня в 9. год. рано. Вписи до всіх кляс до дня 1. вересня 5. год. попол. Початок шкільного року 1925/26 1. вересня в год. 8. рано. Конференція родичів та опікунів 31. серпня о год. 4. попол. в льокалю гімназії. Взивається всіх родичів і опікунів учениць цеї гімназії явитися на конференції. — *Д-р Никифор Гірняк*, управитель. 228 2—3

В „Бурсі ім. Івана Франка" в Яворові є ще вільних кільканацять місць. — Прийняття до бурси ґарантує Управа Бурси також прийняття до місцевої гімназії УПТ., чи в I. кл. місцевої торговельної школи. Всіх інформацій уділяє устно або письменно *Управа Бурси.* 225 2—3

Від 25. серпня ц. р. вільні комнати в З е л е м я н ц і. На вересень ціни знижені. Управа літнища Зелемянка, п. Гребенів. 248 2—2

Кружок УПТ. в Яворові відкриває з днем 1 вересня ц. р. першу клясу три- (евент. дво-)літньої т о р г о в е л ь н о ї ш к о л и. Приймається молодь обох полів у віці 14—17 років, що скінчила сім кляс народньої або три кляси середньої школи (двійка з латини не є перешкодою), евент. піддається відповідному вступному іспитові. — Учні торговельної школи можуть рефлектувати на прийняття до місцевої бурси. — Всяких інформацій уділює У п р а в а г і м н а з і ї УПТ. в Я в о р о в і. 224 4—5

Дрібні оголошення.

ҐІМНАЗІЯЛЬНІ ученики (ці) знайдуть приміщення з харчем. А. Качмарська Львів, Вишневецьких 2/II. 266 1—3

УРЯДНИЧА родина прийме дві панночки-учениці на мешкання з цілим удержанням. Окрема кімната, світло електричне. Львів Городецька 97. I. пов. 267 1—1

ПОТРЕБУЮ учительки до двох хлопців з першої і четвертої кляси народної школи. Тишовницька, Довголука, Любінці. 258 1—3

ПРАВНИК пошукує лекції або иншого заняття на провінції. Зголошення до Адміністрації під „Школа". 259 1—?

УЧЕНИКІВ з низших кляс гімназії прийму на мешкання і харч. Лукія..., Потоцького 58. 268 1—3

УКРАЇНСЬКИЙ Наддніпрянський Театр О. Міткевич пошукує тенорів з високим голосом, бажаний репертуар. Зголошення до 23. VIII. надсилати до Бучача, дальша адреса буде подана в репертуарі. 234 2—3

ІНФОРМАЦІЇ в справах вписів, іспитів, нострифікацій на львівському університеті уділяє, як рівнож полагоджує формальности Василь Комар, Львів, Личаківська 23. з листами п. Терлецького. На інформації прислати 3 зл. (можна в значках). 256 2—3

ПОШУКУЮ ІНСТРУКТОРА-(КИ) від 1. вересня ц. р. для ученика IV кл. народної. Услівя: Мешкання, ціле удержання і платня після умови. о. Ігнатій Ших, парох в Бітли п. Борина. 253 2—3

СТАНЦІЯ для двох учеників низшої гімназії — найрадше філії академічної Гімн. Відомість у п. Островської Львів, вул. Вірменська ч. 3. II. пов. (Народний Дім). 242 2—?

УКРАЇНКИ — УЧЕНИЦІ середних шкіл знайдуть приміщення в інтеліґентнім домі з старанною опікою. Інформації під адресою: Р. Левицька, Львів — Кентшинського 58. 244 2—3

ПРИЙМУ на мешкання з харчем учнів низших гімназійних кляс. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Професор". 231 3—3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

За редакцію відповідає І. Рудницький Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів- Ринок ч. 10.